

Мінімуми

Прожитковий мінімум:	
— загальний показник	2189 грн
— для працездатної особи	2270 грн
— для особи, яка втратила працездатність	1769 грн
— для дитини віком від 6 до 18 років	2395 грн
— для дитини віком до 6 років	1921 грн
Мінімальна заробітна плата:	
— у розрахунку на місяць	6000 грн
— у розрахунку на годину	36,11 грн
Неоподатковуваний мінімум доходів громадян¹	17 грн

¹ Застосовують для сплати держмита й визначення розміру адміністративних штрафів.

Показники для розрахунку податку на доходи

Податкові соціальні пільги:	
Загальна пільга (пп. 169.1.1 ПКУ)	1135 грн
Підвищена пільга для платника податку, який утримує двох чи більше дітей віком до 18 років, за пп. 169.1.2 ПКУ, — 100% загальної пільги надають у розрахунку на кожну дитину	1135 грн
Підвищена пільга для осіб, згаданих у пп. 169.1.3 ПКУ (150% загальної), — пільгу на дітей, згідно з пп.п. "а" та "б" пп. 169.1.3 ПКУ, надають у розрахунку на кожну дитину	1702,50 грн
Підвищена пільга для осіб, згаданих у пп. 169.1.4 ПКУ (200% загальної)	2270 грн
Розмір місячного доходу у вигляді зарплати, який дає право на податкову соціальну пільгу (при застосуванні пільг на дітей, за пп. 169.1.2, пп.п. "а" та "б" пп. 169.1.3 ПКУ, одному з батьків, одинокій матері (батьку), вдові (вдівцю), опікуну, піклувальнику сума збільшується кратно кількості дітей)	3180 грн
Ставки податку на доходи:	
Для зарплати й інших доходів фізосіб (за винятком окремих доходів ²)	18%
Для пасивних доходів	18%
Для дивідендів за акціями та корпоративними правами, нарахованих резидентами — платниками податку на прибуток	5%
Для дивідендів за акціями та/або інвестсертифікатами, корправами, нарахованих нерезидентами, інститутами спільного інвестування та СГ, які не є платниками податку на прибуток	9%
Коефіцієнт, який застосовують для розрахунку оподаткованої суми доходу в негрошовій формі³:	
— для доходу, який оподатковують за ставкою 18%	1,219512
— для доходу, який оподатковують за ставкою 5%	1,052632

² Див. газету "Все про бухгалтерський облік" № 2 за 2016 рік, стор. 23, та № 1 за 2017 рік, стор. 14.

³ Радимо ознайомитися з консультаціями в газеті "Все про бухгалтерський облік" № 101 за 2020 рік, стор. 7. Доступні до перегляду на сайті vobu.ua за кодом передплатника.

Показники для обчислення ЄСВ

Ставки для нарахування єдиного внеску:	
— на зарплату	22%
— на суму оплати перших п'яти днів тимчасової непрацездатності, допомоги по тимчасовій непрацездатності та допомоги по вагітності та пологах	22%
— на винагороду за ЦПД про виконання робіт (надання послуг)	22%
— на зарплату, лікарняні та декретні інвалідів, роботодавці яких — підприємства, установи, організації та фізособи-підприємці, у т.ч. на спрощеній системі оподаткування	8,41%
Зарплата, лікарняні, допомога по вагітності та пологах і винагорода за ЦПД, які виплачують підприємства й організації всеукраїнських громадських організацій інвалідів, зокрема товариств УТОГ й УТОС ⁴	5,3%
Зарплата, лікарняні, допомога по вагітності та пологах, які виплачують підприємства й організації громадських організацій інвалідів: — працівникам-інвалідам; — іншим працівникам	5,5% 22%
Максимальна сума зарплати (доходу), з якої сплачують єдиний внесок	90000 грн
Мінімальна база для нарахування єдиного внеску під час виплати зарплати за основним місцем роботи	6000 грн

⁴ За умови, що кількість інвалідів становить не менше 50% загальної чисельності працюючих і фонд оплати праці таких інвалідів не менше 25% суми витрат на оплату праці.

Утримання військового збору:	
З усіх сум, що обкладаються податком на доходи	1,5%

Розмір лікарняних залежно від страхового стажу

Страховий стаж	Розмір лікарняних
До 3 років	50% середнього заробітку (доходу)
Від 3 до 5 років	60% середнього заробітку (доходу)
Від 5 до 8 років	70% середнього заробітку (доходу)
Понад 8 років	100% середнього заробітку (доходу)
Незалежно від стажу окремим пільговим категоріям громадян ⁵	

⁵ Див. газету "Все про бухгалтерський облік" № 47 за 2020 рік, стор. 10.

Соціальна допомога

Допомога при народженні дитини (на будь-яку за рахунком дитину)	41280 грн (10320 грн — одноразово, а решту — по 860 грн на місяць протягом 36 місяців)
Допомога на дітей, які виховуються в багатодітних сім'ях ⁶	1700 грн на третю і кожну наступну дитину
Допомога на поховання від Фонду соціального страхування ⁷ (крім осіб, які померли від нещасного випадку на виробництві)	4100 грн

⁶ Призначають із місяця, у якому було подано заяву з усіма необхідними документами. Виплачують щомісяця по місяць досягнення дитиною 6-річного віку включно. Подробиці — у Порядку виплати допомоги на дітей, які виховуються в багатодітних сім'ях, затвердженому постановою КМУ від 13.03.19 р. № 250 (див. додаток до газети "Все про бухгалтерський облік" № 32 за 2019 рік на сайті dotok.vobn.ua).

⁷ Окрім неї, роботодавці можуть виплачувати допомогу на поховання свого працівника (колишнього працівника — якщо це було його останнє місце роботи перед пенсією) за власний кошт. У межах 5880 грн цю допомогу не обкладають податком на доходи (пп. "б" пп. 165.1.22 ПКУ). Суму перевищення за її наявності остаточно оподатковують під час її нарахування (виплати).

Середня заробітна плата для призначення пенсій

Місяць	2016 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2020 рік
Січень	3894,73	5378,61	6930,69	8186,94	9581,38
Лютий	4029,89	5590,26	7103,74	8328,77	9658,03
Березень	4208,47	5887,70	7382,00	8814,84	9905,39
Квітень	4211,77	5843,43	7434,64	8664,25	9325,93
Травень	4370,92	6173,33	7769,16	9081,68	9546,32
Червень	4934,07	7032,28	8727,05	10259,64	11197,38
Липень	4445,53	6174,07	7621,50	9308,13	9837,35
Серпень	4320,12	6028,81	7601,55	8909,32	9608,67
Вересень	4583,29	6454,14	7870,29	9322,61	10570,56
Жовтень	4556,04	6522,77	8001,93	9556,37	10887,46
Листопад	4686,50	6598,71	8137,84	9476,84	
Грудень	5562,97	7601,89	9095,46	10583,10	
Рік	4482,35	6273,45	7810,88	9205,19	

Облікова ставка НБУ

Термін дії	Розмір
02.03.18 р. — 12.07.18 р.	17,0%
13.07.18 р. — 06.09.18 р.	17,5%
07.09.18 р. — 25.04.19 р.	18,0%
26.04.19 р. — 18.07.19 р.	17,5%
19.07.19 р. — 05.09.19 р.	17,0%
06.09.19 р. — 24.10.19 р.	16,5%
25.10.19 р. — 12.12.19 р.	15,5%
13.12.19 р. — 30.01.20 р.	13,5%
31.01.20 р. — 12.03.20 р.	11,0%
13.03.20 р. — 23.04.20 р.	10,0%
24.04.20 р. — 11.06.20 р.	8,0%
Із 12.06.20 р.	6,0%

Таблиця індексів інфляції⁸ (у відсотках до попереднього місяця)

Місяць	2016 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2020 рік
Січень	100,9	101,1	101,5	101,0	100,2
Лютий	99,6	101,0	100,9	100,5	99,7
Березень	101,0	101,8	101,1	100,9	100,8
Квітень	103,5	100,9	100,8	101,0	100,8
Травень	100,1	101,3	100,0	100,7	100,3
Червень	99,8	101,6	100,0	99,5	100,2
Липень	99,9	100,2	99,3	99,4	99,4
Серпень	99,7	99,9	100,0	99,7	99,8
Вересень	101,8	102,0	101,9	100,7	100,5
Жовтень	102,8	101,2	101,7	100,7	101,0
Листопад	101,8	100,9	101,4	100,1	101,3
Грудень	100,9	101,0	100,8	99,8	100,9

⁸ Із травня 2014 року без урахування тимчасово окупованої території АР Крим, м. Севастополя та частини зони проведення АТО.

Індексація зарплати за січень 2021 року

Базовий місяць	Індекс (%) за умови, що підвищення зарплати (оформлення трудових відносин) відбулося у відповідному місяці							
	2014 р.	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.	2021 р.
Січень	163,4	105,1	46,3	30,0	14,1	7,1	3,8	—
Лютий	161,9	94,8	46,8	32,1	13,1	6,6	4,2	
Березень	156,2	75,8	45,4	26,5	14,6	3,1	3,3	
Квітень	148,1	54,2	40,5	25,4	11,0	3,3	—	
Травень	139,0	50,9	40,4	26,9	11,0	3,9	—	
Червень	136,7	50,3	40,6	21,9	11,0	3,1	—	
Липень	135,7	52,0	40,8	21,6	14,5	3,7	—	
Серпень	133,9	53,2	41,3	21,7	14,5	3,1	—	
Вересень	127,3	49,7	38,9	22,3	9,7	3,3	—	
Жовтень	121,9	51,6	35,0	18,0	10,5	4,0	—	
Листопад	117,8	48,7	32,7	16,9	6,4	3,8	—	
Грудень	111,5	47,7	31,4	18,7	6,8	4,1	—	

Основні правила індексації:

1. Її зобов'язані проводити всі роботодавці.
2. Індексують зарплату всіх працівників незалежно від її розміру в межах прожиткового мінімуму для працездатних осіб (**2270 грн**).
3. Базовим починаючи з грудня 2015 року вважають місяць останнього підвищення тарифної ставки (окладу) (див. газету "Все про бухгалтерський облік" № 14 за 2019 рік, стор. 4).
4. У разі підвищення зарплати на суму меншу за суму можливої індексації працівнику встановлюють фіксовану суму індексації. Про правила її визначення читайте в газеті "Все про бухгалтерський облік" № 14 за 2019 рік, стор. 4—19.

Граничні норми добових і витрат на винаймання житлового приміщення

Кому виплачують	Гранична сума добових у разі відрядження		Гранична сума витрат на винаймання житлового приміщення за добу в разі відрядження	
	по Україні	за кордон	по Україні	за кордон
Співробітникам госпрозрахункових підприємств	600 грн ⁹	80 євро ^{9, 10}	не встановлено	
Держслужбовцям і працівникам підприємств, установ та організацій, що повністю або частково утримуються (фінансуються) за рахунок бюджетних коштів	60 грн	залежно від країни відрядження ¹¹	600 грн	залежно від країни відрядження ¹¹

⁹ Згідно з пп. 170.9.1 ПКУ добові саме в таких розмірах є неоподатковуваним доходом працівника (це стосується держслужбовців і працівників підприємств, установ та організацій, що повністю або частково утримуються (фінансуються) за рахунок бюджетних коштів). Платити більше не заборонено, але суму перевищення обкладають податком на доходи.

¹⁰ За офіційним обмінним курсом гривні до євро, установленим НБУ, у розрахунок за кожен такий день (подробиці див. у газеті "Все про бухгалтерський облік" № 29 за 2020 рік, стор. 12).

¹¹ Див. додатки 1 і 2 до постанови КМУ "Про суми та склад витрат на відрядження державних службовців, а також інших осіб, що направляються у відрядження підприємствами, установами та організаціями, які повністю або частково утримуються (фінансуються) за рахунок бюджетних коштів" від 02.02.11 р. № 98 на сайті vobu.ua.

Консультують спеціалісти Міністерства соціальної політики України

ДОХОДИ ПОПЕРЕДНІХ ПЕРІОДІВ ВИПЛАЧУЄМО В СІЧНІ 2021 року КОМПЕНСАЦІЯ БОРГІВ ІЗ ЗАРПЛАТИ ІЗ СІЧНЯ 2012 року

Проводячи компенсацію громадянам втрати частини доходів, нарахованих із січня 2001 року у зв'язку з порушенням строків їх виплати, керуються Законом України від 19.10.2000 р. № 2050-III (далі — Закон № 2050) і Порядком, затвердженим постановою КМУ від 21.02.01 р. № 159 (далі — Порядок № 159).

Відповідно до названих документів сума компенсації обчислюється як добуток нарахованого, але не виплаченого грошового доходу за відповідний місяць (після утримання податків та обов'язкових платежів) і приросту індексу споживчих цін. Своєю чергою, індекс споживчих цін обчислюють з урахуванням вимог ст. 3 Закону № 2050 множенням місячних індексів споживчих цін за період невиконання грошового доходу. При цьому до розрахунку не включається індекс спо-

живчих цін у місяці, за який виплачується дохід. Отже, у разі виплати у січні 2021 року нарахованих, але не виплачених своєчасно грошових доходів за 2012—2021 роки сума компенсації нараховується з урахуванням величини приросту індексу споживчих цін (див. таблицю).

 Приклад *Нараховану, але не виплачену в грудні 2018 року зарплату в сумі 7000 грн (після утримання податків та обов'язкових платежів) виплачують у січні 2021 року.*

Приріст індексу споживчих цін за грудень 2018 року, розрахований відповідно до Закону № 2050 і Порядку № 159, становить 9,2%.

Сума компенсації в цьому разі становить:

$$7000 \text{ грн} \times 9,2\% = 644,00 \text{ грн.}$$

Таблиця	Місяць	Приріст індексу споживчих цін, у % за період невиконання доходу									
		2012 рік	2013 рік	2014 рік	2015 рік	2016 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік
	Січень	174,4	174,9	173,6	112,9	51,8	34,8	18,2	8,2	4,8	
	Лютий	173,8	175,2	171,9	102,2	52,4	33,5	17,1	7,6	5,1	
	Березень	173,0	175,2	166,1	82,5	50,9	31,1	15,8	6,7	4,3	
	Квітень	173,0	175,2	157,6	60,1	45,8	30,0	14,9	5,6	3,4	
	Травень	173,8	174,9	148,1	56,6	45,7	28,3	14,9	4,9	3,1	
	Червень	174,6	174,9	145,7	56,0	46,0	26,3	14,9	5,4	2,9	
	Липень	175,2	175,2	144,7	57,6	46,1	26,0	15,7	6,0	3,5	
	Серпень	176,0	177,1	142,8	58,9	46,5	26,2	15,7	6,4	3,7	
	Вересень	175,7	177,1	135,9	55,3	43,9	23,7	13,6	5,6	3,2	
	Жовтень	175,7	176,0	130,4	57,3	40,0	22,2	11,7	4,9	2,2	
	Листопад	176,0	175,5	126,1	54,2	37,5	21,1	10,1	4,8	0,9	
	Грудень	175,5	174,1	119,5	53,2	36,3	19,9	9,2	5,0	—	

Ніна ПІДЛУЖНА, заступник генерального директора — керівник експертної групи з питань рівня життя та соціальних стандартів Директорату стратегічного планування, координації політики та євроінтеграції Мінсоцполітики України